

Huvudman

Essunga kommun
kommun@essunga.se

Beslut

Datum 2024-11-12

Dnr SI 2024:1815

Sida 1 (8)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Nossebro skola 7-9 i Essunga kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 7 maj 2024

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2024 genomfört en tillsyn av Nossebro skola (vid tidpunkten för tillsynen årskurserna 6-9, vid tidpunkten för uppföljningen årskurserna 7-9) i Essunga kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande extra anpassningar och särskilt stöd, disciplinära åtgärder och arbetet mot kränkande behandling, rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner mm. samt elevhälsans arbete och extra studietid.

Skolinspektionen har den 7 maj 2024 beslutat att förelägga Essunga kommun att senast den 18 oktober 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande extra anpassningar och särskilt stöd, disciplinära åtgärder och arbetet mot kränkande behandling. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Essunga kommun en anmärkning rörande avsaknaden av skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertaganden av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt gällande elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Essunga kommun har inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Essunga kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Av huvudmannens redovisning framgår bland annat följande. Rektorn har vid två tillfällen informerat all personal om vad extra anpassningar och särskilt stöd innebär samt att skolans personal har fått möjlighet att samtala om skollagens bestämmelser kring extra anpassningar och särskilt stöd vid ytterligare två tillfällen. Skolinspektionen har tagit del av dokumentation från rektors information och de samtal som bedrivits. Vidare framkommer att pedagogiska konferenser har genomförts på skolan i syfte att skapa samsyn och öka kunskaperna om vad som är ledning och stimulans och vad som är extra anpassningar. Samtal kring extra anpassningar och hur de ska genomföras för att gynna elevernas lärande har även genomförts. Antalet elever har minskat på skolan efter en organisationsförändring, nu har skolan elever i årskurs 7-9 istället för i årskurs 6-9. De personella resurserna har dock inte minskat. De ökade personella resurserna används till att behöriga lärare dubbelbemannar klassrummen i alla årskurser i kärnämnen och att varje mentor har ett färre antal elever att ansvara för. Detta ger, enligt huvudmannen, goda möjligheter för skolan att ge den ledning och stimulans och de extra anpassningar som skolans elever behöver. Dokumentationen gällande extra anpassningar har gjorts tillgänglig för alla undervisande lärare att ta del av och skolans lärare har fått arbetstid avsatt för att dokumentera extra anpassningar. Exempel på extra anpassningar har bifogats huvudmannens redovisning.

Utredning av särskilt stöd

Av huvudmannens redovisning framgår bland annat följande. Elevhälsoteamet har veckovisa möten dit lärare, som har gjort en anmälan till rektor om att en elev kan vara i behov av en utredning för särskilt stöd, kommer för att tillsammans med elevhälsan och rektor behandla inkomna anmälningar. Under dessa möten fattas beslut om utredning för ärendet och beslutet dokumenteras i elevakt. Alla professioner i elevhälsan deltar i kartläggandet av elevers behov av extra anpassningar och särskilt stöd. Huvudmannen har också inkommit med en lista över elever med behov av en utredning av särskilt stöd som har anmälts till elevhälsan. I listan anges när eleven anmäldes och när en utredning av elevens behov av särskilt stöd startades. Enligt listan har det inkommit 22 stycken anmälningar om elevers behov av utredning av särskilt stöd till rektor mellan 5 maj 2024 och 7 oktober 2024. Enligt listan har utredning av elevers behov av särskilt stöd startats för samtliga elever inom en till tre veckor från att anmälan kom in. Det framgår även av huvudmannens redovisning att skolan har fått extra medel för att ta in konsulter för att arbeta med att genomföra och färdigställa pedagogiska kartläggningar.

Huvudmannen uppger i sin redovisning att skolan under perioden 20 mars till 11 oktober 2024, har färdigställt 59 pedagogiska kartläggningar. Utifrån utredningarnas resultat har rektor fattat beslut om att utarbeta 39

åtgärdsprogram. Rektor har också fattat beslut om placering i särskild undervisningsgrupp/enskild undervisning för 16 elever.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 34 § skollagen (2010:800) framgår att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Detta gäller elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att för en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Av 3 kap. 11 § skollagen framgår att om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan, innebära att särskilt stöd ges enskilt eller i annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till.

Skolinspektionens bedömning

Mot bakgrund av ovan redovisade omständigheter bedömer Skolinspektionen att Essunga kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristerna vid skolenheten avseende arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Disciplinära åtgärder och arbetet mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Disciplinära åtgärder

Av huvudmannens redovisning framgår bland annat följande. Rektorn har vid två tillfällen klargjort för all personal att de får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra elevernas trygghet och studiero. Personalen har även samtalat utifrån skolans konsekvenstrappa i syfte att skapa gemensamma handlingsalternativ när en elev behöver stöd för att till exempel bryta ett normbrytande beteende.

Av huvudmannens redovisning framgår även att den disciplinära åtgärden utvisning ur undervisningslokalen nu dokumenteras av den som utfört åtgärden i skolans aktsystem. Dokumentationen är systematiserad utifrån en mall och rapporter kan skapas i aktsystemet för uppföljning på organisationsnivå, gruppnivå samt individnivå. Skolinspektionen har tagit del av mallen och en sammanställning av de disciplinära åtgärder som har vidtagits under lektionstid. En översyn har gjorts gällande samtliga beslut så att de följs av skriftliga överklagandehänvisningar till rätt instans. Vid beslut om avstängning och andra beslut som kan överklagas följer, överklagandehänvisning med beslutet automatiskt. Skolinspektionen har tagit del av ett testbeslut om avstängning, som innehåller överklagandehänvisning.

Arbetet mot kränkande behandling

Av huvudmannens redovisning framgår bland annat följande. Rektor har vid två tillfällen klargjort för all skolpersonal, såväl lärare som annan

personal, att de om de får kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling, ska göra en anmälan till rektor. Skolans anmälningar av elever som upplever sig utsatta för kränkande behandling har ökat stort under förra läsåret, vilket huvudmannen ser som en kvalitetshöjning vad det gäller att anmäla och utreda händelser på skolan. Målet är nu att reellt minska antalet elever som känner sig utsatta och öka upplevelsen av trygghet hos eleverna på skolan. Skolans personal har fått ta del av statistik utifrån de inkomna anmälningar som gjorts som en del i det gemensamma systematiska kvalitetsarbetet på skolan. De inkomna anmälningar som gjorts har legat till grund för förebyggande insatser som till exempel ökad bemanning i skolans korridor och i omklädningsrummen. Skolinspektionen har tagit del av en sammanställning av de 60 anmälningar om kränkande behandling som inkommit till rektorn under perioden maj till oktober 2024.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 34 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. Enligt de förutsättningar som anges i 7-23 §§ får det beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering utanför den egna skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål. Även sådana åtgärder får vidtas endast om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Av 5 kap. 7 § skollagen framgår att i grundskolan får en lärare eller en handledare som avses i 21 kap. 13 § visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av ett undervisningspass, om eleven stör undervisningen eller på annat sätt uppträder olämpligt, och eleven inte har ändrat sitt uppförande efter uppmaning från läraren eller handledaren. Om läraren eller handledaren inte är närvarande i undervisningslokalen får annan personal visa ut en elev från lokalen under

motsvarande förutsättningar som anges i första stycket. I sådana fall ska läraren eller handledaren underrättas i efterhand.

Av 5 kap. 14 § skollagen framgår att i grundskolan får rektorn besluta att stänga av en elev helt eller delvis om eleven agerar på ett sådant sätt att andra elevers eller personals säkerhet bedöms vara hotad. Rektorn får även besluta att stänga av en elev helt eller delvis om åtgärder enligt 13 § inte är tillräckligt ingripande eller inte är möjliga att genomföra eller det finns särskilda skäl med hänsyn till elevens beteende, och det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero. Eleven ska erbjudas kompensation för den undervisning som han eller hon går miste om på grund av avstängningen. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut enligt första eller andra stycket. Ett beslut om avstängning gäller omedelbart om inte annat beslutas.

Av 5 kap. 24 § skollagen framgår bland annat att om en åtgärd vidtagits enligt 7, 14 eller 16 §, ska den dokumenteras skriftligt av den som genomfört åtgärden.

Av 6 kap. 5 § framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Av 28 kap. 9 § skollagen framgår bland annat att beslut av en rektor får överklagas till allmän förvaltningsdomstol i fråga om avstängning av en elev enligt 5 kap. 14, 17 eller 19 §.

Skolinspektionens bedömning

Mott bakgrund av ovan redovisade omständigheter bedömer Skolinspektionen att Essunga kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristerna vid skolenheten avseende arbetet med disciplinära åtgärder och arbetet mot kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertaganden av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår bland annat följande. I skolans ordningsregler framgår följande text: "Som elev på Nossebro skola årskurs 7-9 förväntas du endast använda mobiltelefon, eller annan elektronisk utrustning som inte tillhandahålls av skolan, om läraren tillåter det. Innan varje lektion ställer du din mobil i skolans uppsatta mobilskåp. Vid lektionens slut hämtar du din egen mobiltelefon ur skåpet. Övrig tid rekommenderar skolan att du förvarar din mobiltelefon i ditt elevskåp."

Rättslig reglering

Av 5 kap. 4 e § skollagen framgår att det för varje skolenhet ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Rektorn beslutar om sådana rutiner.

Skolinspektionens bedömning

Mot bakgrund av ovan redovisade omständigheter bedömer Skolinspektionen att Essunga kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristerna vid skolenheten avseende rutiner för hanteringen av omhändertagandet av mobiltelefoner mm. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår bland annat följande. Rektor och skolpsykolog har haft avstämningsmöte i syfte att planera för framtida samarbete i det förebyggande och främjande elevhälsoarbetet och har anlitat konsulter för att ge stöd i arbetet för psykologisk trygghet, samsyn och professionella relationer. En enkätundersökning har genomförts på skolan i vilken alla medarbetare har fått svara på frågor om psykologisk trygghet. Enkätundersökningen följdes av en workshop som utgick ifrån det underlag enkäten gav. Skolpsykologen har därefter fått i uppdrag att handleda personal i flera bestämda elevärenden och att handleda lärare i övrigt.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 25 § skollagen framgår det att det ska finnas en elevhälsa som ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, gruppoch skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten. För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare.

Skolinspektionens bedömning

Mot bakgrund av ovan redovisade omständigheter bedömer Skolinspektionen att Essunga kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristerna vid skolenheten avseende elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Anna Hultgren

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Hultgren

X Jenny Lind

Föredragande
Signerat av: Jenny Lind